

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
GJYKATA E LARTË
KOLEGJI ADMINISTRATIV**

**Nr. 27 i Regjistrimit Themeltar
Nr. 27 i Vendimit**

**VENDIM
NË EMËR TË REPUBLIKËS**

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, i përbërë prej:

**Sokol SADUSHI - Kryesues
Sokol BINAJ - Anëtar
Klodian KURUSHI - Anëtar**

në datën 09.09.2021 mori në shqyrtim në dhomën e këshillimit çështjen administrative me nr. 27-2021 akti që ju përket palëve :

KËRKUES: Guximtar Boçi, përfaqësuar nga Avokate Brikena Kasmi

OBJEKTI: Konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm.
Përshpejtimin e procedurave të shqyrtimit të çështjes në gjykatën Administrative të Apelit.

BAZA LIGJORE: Neni 31, 32, 399/4, 399/5, 399/6 të Kodit të Procedurës Civile.

KOLEGJI ADMINISTRATIV

pasi dëgjoji relacionin e gjyqtarit Sokol Sadushi dhe diskutoi në dhomë këshillimi çështjen në tërësi,

VËREN

I. Rrethanat e çështjes

1. Nga dosja gjyqësore rezulton se pala kërkes Guximtar Boçi, i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Gjyrokastër, me padinë me objekt *“dhënien e pagave të mbajtura padrejtësisht gjatë periudhës së pezullim. Detyrimin e anës së paditur të më paguajë fitimin e munguar dhe dëmin e shkaktuar”*.

2. **Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Gjyrokastër**, vendimin nr. 317, datë 28.05.2018 ka vendosur: *“ Pushimin e gjykimit lidhur me dhënien e pagave të mbajtura padrejtësisht gjatë periudhës së pezullim. Pezullimin e gjykimit lidhur me shpërblimin e dëmit dhe fitimin e munguar, deri në përfundim të gjykimit të çështjes me nr. 4187/209 (4600), datë regjistrimi 20.07.2017 në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë ”*.

3. Gjithashtu rezulton se pala kërkues Guximtar Boçi, i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, me padinë me objekt “*Shfuqizimin e vendimit nr. 98, datë 28.10.2016, të vendimit nr. 100, datë 28.10.2016, të vendimit nr. 102, datë 28.10.2016 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë etj*”.

4. **Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë**, vendimin nr. 745 (771), datë 01.03.2018 ka vendosur: “*Pranimin e pejsshëm të kërkesë padisë.....*”.

5. Mbi bazën e ankimit, aktualisht çështjet objekt gjykimi ndodhet pranë Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë dhe janë në pritje të gjykimit.

6. Për sa më sipër kërkuesi Guximtar Boçi ka ushtruar kërkesë pranë Gjykatës së Lartë referuar nenit 399/1 e vijues të Kodit të Procedurës Civile për konstatimin e afatit të arsyeshëm në Gjykatën Administrative të Apelit, duke ngritur në thelb këto shkaqe:

- Të dy këto çështje janë në shqyrtim nga e njëjtat gjyqtare Blerona Hasa dhe i jemi drejtuar për përshpejtimin e gjykimit tre herë dhe nuk kemi marrë asnjë përgjigje.
- Nga dita e dhënies së vendimeve e deri më sot, ka kaluar një periudhë prej tre vjetësh dhe gjykatat nuk i ka marrë në shqyrtim çështjet, me gjithë insistimin tonë për përshpejtim procedure.
- Kërkojmë konstatimin e shkeljes së afati të arsyeshëm, përshpejtimi i procedurës sipas përcaktimeve të nenit 36 e 399 të KPC.
- Paditësi Guximtar Boçi legjitimohet në ngritjen e kërkesës dhe Gjykata e Lartë është kompetente për shqyrtimin e çështjes sipas përcaktimeve të nenit 399/6 pika 1, germa “b” të KPC.
- Sipas nenit 3 të ligjit 49/2016, gjykata në gjykimin administrativ, siguron nëpërmjet një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme, mbrojtjen juridike të të drejtave, lirive dhe interesave kushtetuese dhe ligjor të subjekteve, që mund të cenohet si pasojë e ushtrimit ose jo të funksioneve publike nga ana e organeve të administratës publike.
- Justifikimet me pandeminë dhe vetingun që mund të ngrihen nga pala tjetër, janë të paarsyeshme dhe të pabazuara dhe nuk njihen nga legjislacioni procedural.
- Sipas informacioneve të marra nga faqja elektronike, rezulton se gjyqtarja Blerona Hasa, për vitin 2021 ka shqyrtuar një numër çështje të vogël, në raport me mesataren që kanë shqyrtuar gjyqtarët e tjerë.
- Nga tjetër gjyqtarja mban pa vënë në lëvizje dy çështje që kanë lidhje me njëra tjetrën dhe nuk heq dorë prej njëres çështje, për ti hapur rrugë shqyrtimi të saj nga një tjetër trup.
- Në përfundim konkludohet se afati i shqyrtimit të çështjes brenda një viti është shkelur me dashje nga gjykata për motive që vetëm gjyqtarja i di, pasi ne si palë nuk kemi asnjë informacion lidhur me kërkesat procedurale.

II. Vlerësimi i Kolegjit Administrativ

7. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë (në vijim Kolegji) konstaton se kërkesa është paraqitur nga subjekti i legjitimuar. Kërkuesi Guximtar Boçi, rezulton të jenë në cilësinë e paditësit në proceset gjyqësor për të cilin është regjistruar ankimi në Gjykatën Administrative të Apelit, kundër vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Gjirokastër dhe vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë.

8. Kërkesa është në kompetencën e këtij Kolegji, sipas nenit 399/6, pika 1, shkronja “b”, të Kodit të Procedurës Civile, pasi përmes saj kërkohet konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm në gjykimin e çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit. Kërkesa i plotëson elementët e parashikuar në nenin 399/5, pika 1, të Kodit të Procedurës Civile si dhe është e

shoqëruar me të gjitha aktet e tjera të nevojshme, të përcaktuar në nenin 399/5, pika 2, të Kodit të Procedurës Civile.

9. Kolegji vlerëson se parimi i gjykimit brenda afatit të arsyeshëm ka një rëndësi themelore për gjykimin civil/administrativ, pasi përbën dhe një nga elementët e procesit të rregullt ligjor të parashikuar në nenin 6 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut. Ky parim bazohet në postulatin “*Drejtësia e vonuar është drejtësi e mohuar*”. Shkalla e respektimit të këtij parimi përcakton në mënyrë të ndjeshme dhe efektivitetin e procesit gjyqësor. (Shih vendimin H. kundër Francës, datë 24.10.1989 të GJEDNJ)

10. Kolegjin çmon të theksojë praktikën e konsoliduar të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (në vijim GJEDNJ), e cila ka përcaktuar se periudha e afatit të arsyeshëm për përfundimin e një procesi gjyqësor civil shtrihet, që nga momenti i ngritjes së padisë deri tek momenti i ekzekutimit të vendimit gjyqësor. (shih vendimin Qufaj kundër Shqipërisë; Vendimin Scopelliti kundër Italisë, datë 23.11.1993 të GJEDNJ). Gjykata ka një pozitë kryesore dhe të veçantë, pasi është i vetmi organ që është përgjegjës për dhënien e drejtësisë dhe si e tillë merr pjesë në mënyrë të detyrueshme në të gjitha marrëdhëniet që krijohen gjatë gjykimit të çështjes.

11. Në vijim të jurisprudencës së konsoliduar, GJEDNJ ka identifikuar disa elemente përbërëse të këtij standardi. Në referim të kësaj jurisprudence rezulton se në përlllogaritjen e afatit të arsyeshëm merren në konsideratë faktorë të ndryshëm, të tilla si: kompleksiteti i çështjes; sjellja e palëve ndërgjyqëse; sjellja e autoriteteve gjyqësore dhe administrative. (Shih vendimin Buchholz kundër Republikës Federale Gjermane datë 06.05.1981 dhe Bjeliç kundër Sllovenisë ap. nr. 50719\06, datë 18.10.2012. të GJEDNJ)

12. Kolegji vlerëson se në vlerësimin e kompleksitetit të çështjes merr në konsideratë të gjithë faktorët dhe elementet që kanë të bëjnë me çështjen, natyrën e interesave të përfshira në të, rëndësinë e fakteve, rëndësinë e zgjidhjes ligjore, numri i personave të akuzuar dhe i dëshmitarëve, elementet ndërkombëtarë, lidhja e çështjes me çështje të tjera dhe ndërhyrja e personave të tjerë në procedure. (Shih vendimin Trggiani kundër Italisë datë 19.02.1991; Manieri kundër Italisë dt. 27.02.1992, Stefancic kundër Sllovenisë, datë 25.10.2012 të GJEDNJ)

13. Për sa i përket sjelljes së kërkuesit, Kolegji çmon se ky kriter lidhet me mënyrën se si janë sjellë palët në proces ndaj procedimit. Diligjencën e treguar prej tyre për përfundimin e procesit, pengesat që ato kanë krijuar dhe faktorë të tjerë që janë të lidhur me veprimet ose mosveprimet e tyre që kanë ndikuar në ecurinë e procesit. Megjithatë, kjo duhet vlerësuar rast pas rasti vlerëson gjykata, pasi një person nuk është i detyruar të bashkëpunojë me autoritetet proceduese në mënyrë aktive për të përshpejtuar procedurat gjyqësore që çojnë në dënimin e tij. (shih vendimin Eckle kundër Republikës Federale Gjermane, dt. 15.07.1982 të GJEDNJ)

14. Kolegji vlerëson se për sa i përket sjelljes së autoriteteve për vlerësimin e kohëzgjatjes së afatit të arsyeshëm të gjykimit, GJEDNJ ka vlerësuar se vetëm vonesat që i atribuohen shtetit mund të merren parasysh. Këto vonesa mund të shkaktohen ose nga autoritetet gjyqësore ose nga autoritetet administrative. Shkaqe të kësaj natyre në jurisprudencën e GJEDNJ janë vënë në dukje p.sh.: bashkimi i gabuar i disa çështjeve që ka shkakuar vonesa të panevojshme, shtyrjet e pabazuara në ligj të seancave gjyqësore, pezullimi i kundërligjshëm i procesit gjyqësor, vonesat nga ana e agjencive publike ligjzbatuese të shtetit në dorëzimin e provave të kërkua nga gjykata, transferimi i çështjeve penale nga një gjykatë në tjetrën, mbajtja e seancave të apelimeve. (Shih vendimin Ewing kundër Mbretërisë së Bashkuar)

15. Në çështjen objekt gjykimi, Kolegji konstaton se në momentin e regjistrimit të kërkesës në Gjykatën e Lartë rezulton se çështja e ka kaluar afatin e shqyrtimit në Gjykatën Administrative të Apelit, siç përcaktohet në nenin 399/2, pika 1, shkronja “a”, të Kodit të

Procedurës Civile (1 vit), pasi nga regjistrimi i çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit dhe deri në paraqitjen e kësaj kërkesë ka kaluar një kohë prej rreth 3 vitesh.

16. Duke marrë në vlerësim standardet e përcaktuara nga jurisprudenca e GJEDNJ në lidhje me afatin arsyeshëm, nuk rezultojnë se që çështja objekt gjykimi të jetë pezulluar, të jetë shtyrë gjykimi për shkak të kërkesave të palës kërkuese. Çështja nuk paraqitet shumë komplekse nga natyra e saj, pasi ka të bëjë me të drejtat reale që rrjedhin nga sendi i paluajtshëm, të drejta të cilat pretendohen se janë cenuar nga veprimet e paligjshme të palës së paditur, organ i administratës publike. Nga ana tjetër, nuk konstatohet ndonjë sjellje e palëve që të ketë ndikuar në kohëzgjatjen e procesit, për sa kohë, që nga regjistrimi i çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit e deri në këto momente nuk është kryer asnjë veprim procedural.

17. Kolegji vlerëson se në lidhje me mosveprimin e gjykatës që nga momenti i depozitimit të ankimit e deri në datën që kërkuesi ka paraqitur kërkesën për konstatimin e shkeljes së afatit të shqyrtimit, duhet mbajtur në konsideratë ngarkesa totale individuale e gjyqtarit relator si dhe ngarkesa e këtij të fundit në raport me gjyqtarët e tjerë. Në lidhje me çështjen objekt gjykimi, gjyqtari relator, pasi u njoh me kërkesën, ka depozituar më datë 07.07.2021 mendim me shkrim, në të cilën në thelb ka parashtruar se për këtë çështje do të ndiqet radha si për të gjithë çështjet e tjera, pasi si gjyqtar relator dhe anëtarë në trupa gjykuese, kanë ngarkesë të madhe çështjesh të cilat presin për gjykim.

18. Kolegji vlerëson të theksojë se vonesa e gjatë në shqyrtimin e mosmarrëveshjes konkrete objekt gjykimi, është rrjedhojë e një problematike të përgjithshme që tejkalon rastin konkret. Përbën një fakt të njohur botërisht se reforma në drejtësi ka shkarkuar/pezulluar një numër të konsiderueshëm gjyqtarësh në Republikën e Shqipërisë. Ky proces natyrshëm ka krijuar kosto për qytetarët në tejzgjatjen e afateve për gjykimin e çështjeve gjyqësore. Këto vështirësi janë proporcionale në raport me të mirën e përgjithshme që padyshim krijon procesi i reformës.

19. Komisioni i Venecias ka theksuar se reforma në drejtësi, procesi i verifikimit të gjyqtarëve/prokurorëve në Shqipëri, ishte e domosdoshme edhe nëse do të sillte pasoja të paparashikuara. Përveç aspekteve të padyshimta pozitive mbi cilësinë e gjyqësorit në planin afatgjatë, në një periudhë afatshkurtër procesi i verifikimit ndikon në numrin e gjyqtarëve aktiv në sistem duke shkaktuar problem të përkohshme praktike derisa të bëhet zëvendësimi i tyre (*Shih European Commission for Democracy through law (Venice Commission) Albania opinion on the appointment of judges to the Constitutional Court*).

20. Kolegji vlerëson të sjellë në vëmendje “Raportin mbi gjendjen e sistemit gjyqësor dhe veprimtarinë e Këshillit të Lartë Gjyqësor për vitin 2020”. Në gjetjet e këtij raporti rezultojnë se sistemi gjyqësor në vendin tonë parashikon një gjykatë apeli të juridiksionit administrativ, në të cilën gjatë vitit 2020 kanë ushtruar detyrën 9 gjyqtarë, nga 13 të tillë që parashikohet në organikë. Si rezultat i kësaj organike të reduktuar, Këshilli i Lartë Gjyqësor ka ndërmarrë masa për të zgjidhur situatat e krijuara si pasojë e numrit të reduktuar të gjyqtarëve, duke përdorur skemën e caktimit të gjyqtarëve për gjykimin e çështjeve të veçanta në gjykata të tjera të ndryshme nga ku kanë emërimin e përhershëm. Nga të dhënat e raportit rezultojnë se në Gjykatën Administrative të Apelit, ka rritje të ngarkesës me 174 dosje më tepër për t’u shqyrtuar nga secili gjyqtar. Kjo si rezultat i uljes së numrit efektiv të gjyqtarëve nga 12 në 10.5. Backlog-u në fund të vitit 2020, vitit referues, rezultojnë prej 15.178 çështje, që shënon edhe një rritje prej 18.5% në krahasim me fundin e vitit 2019, ndër të tjera në Gjykatën Administrative të Apelit janë regjistruar 3,746 çështje të reja gjatë vitit 2020. Nga shqyrtimi i kushteve dhe të dhënave në raport evidentohet fakti se Gjykata Administrative e Apelit është koshiente për problematikën, prioritarizon çështjet e vjetra duke ulur numrin e çështjeve jashtë afatit.

21. Kolegji vlerëson se rrethanat e mësipërme janë pasur në vëmendje edhe nga ligjvënësi në kohën e miratimit të ndryshimeve ligjore, konkretisht me ligjin nr. 38/2017 të Kodit të Procedurës Civile duke parashikuara Kreun X “Gjykimi i kërkesave për konstatimin e shkëlqes së afatit të arsyeshëm përshpejtimin e procedurave dhe shpërblimin e dëmit”. Neni 399/2 pika 3 e Kodit të Procedurës Civile parashikon: “Në kohëzgjatjen e gjykimit ose të procedimit, nuk llogaritet koha kur çështja është pezulluar për shkaqe ligjore, kur është shtyrë për shkak të kërkesave të palës kërkuese, sipas këtij kreu, ose kur shfaqen rrethana të pamundësisë objektive për procedim”. Kolegji çmon se legjislatori, me ndryshimet e Kodit të Procedurës Civile ka parashikuar shprehimisht rrethanat e pamundësisë objektive për llogaritjen e afateve në kohëzgjatjen e gjykimit si një shkak objektiv që shkarkon nga përgjegjësia për tejkalimin e afatit të fiksuar në nenin 399/2 pika 2 të Kodit të Procedurës Civile.

22. Për sa më sipër, rezulton se mosveprimi i gjykatës nuk ka ndodhur për shkaqe subjektive që lidhen me vlerësime dhe qëndrime abuzive të gjyqtarit. Gjyqtari ka realizuar dhe një praktikë sesi merr në shqyrtim çështjet për të cilat është në cilësinë e relatorit. Rezulton se shqyrtimi i tyre bëhet duke marrë në konsideratë çështjen më të hershme të regjistruar. Kolegji vlerëson se duke marrë në konsideratë rastet që GJEDNJ ka përcaktuar se çfarë përbën sjellje të gjykatës, e cila ndikon në cenimin e parimit të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm, vlerësohet se rastet kur gjykata është në pamundësi objektive dhe pa vullnetin e saj, për të gjykuar brenda një afati të arsyeshëm, për shkak të ngarkesës së madhe, akumulimit ndër vite të dosjeve në gjykatë, shkurtimeve të numrit të gjyqtarëve në sistem nuk përbëjnë cenim të këtij standardi. Gjyqtari relator ka marrë të gjitha masat e nevojshme duke përcaktuar dhe kritere transparente për marrjen sipas radhës së vjetërsisë të çështjeve që i janë caktuar në cilësinë e gjyqtarit relator.

23. Kolegji vlerëson se parimi i gjykimit brenda një afati të arsyeshëm nuk duhet të keqkuptohet, pasi shpejtësia e kryerjes së veprimeve procedurale nuk e përjashton, përkundrazi, e nënkupton kryerjen me cilësi të këtyre veprimeve të gjykatës. Në asnjë rast cilësia e procesit të rregullt ligjor dhe e vendimmarrjes së gjykatës nuk duhet të sakrifikohet për sasinë e afatit të arsyeshëm apo edhe ekonominë gjyqësore në tërësi.

24. Për sa më sipër, Kolegji vlerëson se duhet të vendoset rrëzimi i kërkesës pasi nuk vërehet ndonjë zvarritje e qëllimshme e saj nga gjyqtari relator.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, në bazë të nenit 1 pika 2 e ligjit nr. 49/2012 “Për Gjykatat Administrative dhe Gjykimin e Mosmarrëveshjeve Administrative” dhe nenit 299, 399/8 të Kodit të Procedurës Civile,

V E N D O S I:

Rrëzimin e kërkesës së kërkuarit Guximtar Boçi.

Tiranë, më 09.09.2021

ANËTAR

Klodian KURUSHI

ANËTAR

Sokol BINAJ

KRYESUES

Sokol SADUSHI